

הפוארן שפון - "הפוארן ישרש יעקב"

פארן: פון ישרש יעקב

טאג 2 - הפוארן שפון

והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים, פי' ביום
ההוא יבואו כולם ע"י העננים כדאיתא במדרש
(שו"ט פמ"ח) וא"כ יהיו כולם טמאי מח ולא
יוכלו ליכנס לעזרה רק ישתחוו בהר הבית דט"מ
נכנס לשם והזבים לא יוכלו ליכנס גם להר הבית
והשתחוו בירושלים אבל מצורעים לא יהיו אז
דכ"ז שכהן לא טמאו אינו טמא לכן כולן יכנסו
לירושלים.

4

קמלך טמא - יאקול מצט"פ 3

108 108

ובעת ההיא יעמוד מיכאל השר הגדול (ס"ט יב, א), ותוקע בשופר
שלשה (פעמים, שנאמר וישעיה כו, יג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול.
'ואותו שופר הוא קרן ימיני של איל יצחק, והקדוש ברוך הוא מאריך אותו
עד אלף אמה ותוקע תקיעה, ומתגלה משיח בן דוד ואלהיו.

9

למלא קמלך

והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול. במדרש
רשב"י (או"מ ע' תקכ"ה) ובעת ההיא יעמוד
מיכאל השר הגדול ותוקע בשופר ג"פ שנא' והי'
ביום ההוא יתקע בשופר גדול ואותו שופר הוא
קרן ימיני של איל יצחק והקב"ה מאריך אותו
עד אלף אמה, ויל"ע למה דוקא אלף אמה, וי"ל
דהנה תנן בתמיד ל' ב' מיריחו היו שומעין קול
גביני כרוז מיריחו היו שומעין קול השופר (שהיו
תוקעין ברה"ב בביהמ"ק) והקשו התור"י ביומא (כ'
ב') דשם אמר' שאגריפס שמע קולו של גביני
כרוז ברחוק ג' פרסאות ומירושלים ליריחו י'
פרסאות כדאמר' שם ותירצו בשם ר"ת דעד ג'
פרסאות שמעו קול כרוז ומשם ועד י' פרסאות
שמעו קול הברה בעלמא ובידו פ"ה דשקלים
ה"א בגי' הראשונים (תלמיד רשב"ש ורבנו
משולם) הגי' שאגריפס שמע קולו ברחוק פרסה
ולפ"ז צ"ל דעד פרסה שומעין קול כרוז והנה
פרסה הוא ד' מיל דהיינו ח' אלפים אמה (דמיל
הוא אלפים אמה) והנה מרחקן סתם קול השופר
משמע דכל שופר אפי' הקטן ששיעורו טפח
כדאמר' בנדה כ"ו א' שמעו קול כרוז עד פרסה
וא"כ שופר שיחזיק אמה שהוא ו' טפחים שמעו
ברחוק ו' פרסאות ואם ארכו י' אמה שמעו
ברחוק ס' פרסה ואם ארכו ק' אמה שמעו ברחוק
ת"ר פרסה ואם ארכו אלף אמה שמעו ברחוק
ו' אלפים פרסה שהוא כל העולם כדאמר'
בפסחים צ"ד ב' שיתא אלפי פרסה היו עלמא
ולכן הי' השופר אלף אמה שישמעו בכל העולם
כדמסיים קרא ובאו האובדים בארץ אשור
והגדחים בארץ מצרים וגו' (והנה רש"י בפסחים
שם כ' דהני ו' אלפים פרסה הוא ממזרח למערב
דהיינו חצי כדור העולם וא"כ כל כדור העולם
הוא י"ב אלפים וכשמכאל יעמוד באמצע יתקע
ישמע קולו ו' אלפים לכאן ו' אלפים לכאן
נמצא שישמעו בכל כדור העולם דרו"ק).

הקשר לפרשה:

בהפטרה נאמר: "הבאים ישרש יעקב" ומדבר אודות בני
ישראל שבאו למצרים, והוא דומה למה שכתוב בפרשתנו
"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה".

2

בני הבאים ישרש יעקב יציין ופרח
ישראל ומלאו פני תבל תנובה:

3

הבאים ישרש יעקב
ופרום לתורה

4

למלא קמלך

(שם). הבאים ישרש יעקב יציין ופרח
ישראל, ובשבת קמ"ה ב' אלו ת"ח שבבבל
שעושין ציצין ופרחים לתורה, וצריך ביאור מאי
משמע דמירי בת"ח וגם מנ"ל דשבבבל, ונראה
ע"פ המבואר במפרשים (ע"י רבנו בחיי ר"פ ויחי
בפי' ויקרבו ימי ישראל ושאר המפ') דיעקב נקרא
ע"ש המון העם וישראל ע"ש התלמידי חכמים
וכן מבואר בחז"ל ע"י ב"מ ל"ג ב' בית יעקב
אלו ע"ה ובמכילתא דרשו כה תאמר לבית יעקב
אלו הנשים ותגד לבני ישראל אלו האנשים, וגם
כאן הכונה כן ישרש יעקב אלו המון העם, יציין
ופרח ישראל' אלו הת"ח ופרשה זו קאי על בני
הבאים מצרימה, כמ"ש המפרשים וידוע בחז"ל
דגלות מצרים הוא סימן לגליות וא"כ זה סימן
לת"ח שבבבל ושבגליות שיעשו ציצין ופרחי
לתורה.

5

108 108

והיה | ביום ההוא יתקע בשופר גדול
ובאו האובדים בארץ אשור והגדחים
בארץ מצרים והשתחוו ליהוה בהר
הקדש בירושלים:

מכרס למול 6 סכך חס

סכו ציון והקיעוה סכו מנדליה. אמר רב נחמן מה שהיה הוא שהיה כשם שנטל הקב"ה את
ישראל מצרים בעניי כבוד ונשאם שנאמר (שמות ט) ואשא אתכם על כנפי נשרים כך
הוא עושה להם שנאמר (ישעיה ס) מי אלה כעב תשועיה .

7

למלא קמלך

(שם). והי' ביום ההוא יתקע וגו' ובאו וגו'

כב לָכֵן בְּהֵאמֹר יְהוָה אֶל-
בֵּית יַעֲקֹב אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־אֲבֹרָתָם לֹא־
עָתָה יִבּוֹשׂ יַעֲקֹב וְלֹא עָתָה פָּנָיו יִחְוָרוּ:

מנפצי' י"ג:

היכן מציינו ביעקב שפדאו לאברהם אמר רב יהודה שפדאו מצער גידול בנים והיינו דכתיב לא עתה יבוש יעקב וגו' לא עתה יבוש יעקב מאביו ולא עתה פניו יחווירו מאבי אביו

12 פל

שפדאו מצער גידול בנים. פי' הקונטרס גידול י"ב שבטים ולא נהירא חדא דאינו צער אלא שמחה דאמרין (פסוק דף סג:) גבי עובד אלוס שצרכו ה' צבטים בשכר הארון שהיה צבטו ועוד דאצריהם היו לו צבים מקטורה ונרץ לומר צער של יוסף ואחיו וגלגול ירידת מצרים:

13 זיכרון ק:

והאמר רב יצחק בר אבירמי עשר קללות נתקללה חוה דכתיב אל האשה אמר הרבה ארבה אלו שני טפי דמים אחת דם גרה ואחת דם בתולים עזבוך זה צער גידול בנים והרוגך זה צער העיבור בעצב תלדי בנים כמשמעו ואל אישך תשוקך מלמד שהאשה משתוקקת (6) על בעלה בשעה שיוצא לדרך והוא ימשל כך מלמד שהאשה תובעת בלב והאיש תובע בפה זו היא מדה טובה בנשים

14 בקר

כט. (שם). כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם ובסנהדרין י"ט שפדאו מצער גידול בנים וכתבו תוס' פי' הקונטרס גידול י"ב שבטים ולא נראה חדא דאינו צער אלא שמחה כו' וצ"ל צער של יוסף ואחיו כו', וצ"ע דהא בעירובין ק' אמרי' דצער גידול בנים הוא מהקללות שנתקללה חוה, וי"ל דדאי קודם הקללה שהיו יכולים לגדל בנים בלא צער הי' קללה שאין מגדלין אלא בצער אבל אחר הקללה שא"א לגדל בנים אלא בצער ודאי שמחה הוא לאדם שיהא לו הצער הזה כיון דבלא"ה אינו יכול לגדל בנים ופשוט.